

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen napokint, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy letűrt oldal 6 kr.
Nyolc letűrt oldal 10 kr.
Tíz letűrt oldal 12 kr.
Tizenkét letűrt oldal 14 kr.
Tizenöt letűrt oldal 16 kr.
Hétfelétől minden külön be-
jelentéssel 20 kr.
Hirdetési díj a feliratok magában
foglaló időtartamig 50 krajczár.
Nyilatkozat: ha valaki köz-
leményét a debreczeni és vidéki
függetlenségi párt közlönyében
közli, annak a szerkesztőnek
nem felelőse a tartalmáért.
Köziratok vissza nem
adandók.

Richter-féle
Itató-Székények
Ezen ajándékok maradvány, három
számar. Legelőbbiek azért,
hogy megmutassák elpusztítható-
ságot az évekig fűszertartalmuk
székények pompás mintá-
sában készített székény-
megmunkálása. Ár: 40 kr.
10 kr. és felebb. Ovakodjanak
a csakis „eres Horgony”
székény fogadtassék el. A ki-
adandókra vonatkozó „című pom-
páz” melyet ingyen küld meg-
yarsa, Bécs, I. Hildburggasse 4.

Szörös borju-bőr-czipő
rak és hőlgyek számára.

Ezen czipők borju-bőrből
készülnek, melybe a szőr
beeszereltetett, — teljesen
hiztosít a nedvesség, a hi-
deg ellen, valamint a meg-
hülés és rheumatizmus
mentelék által elismerve. — Valódi
osan ismert lábbeli raktárból kapni:
Hoffer Andrásról
varos, vöröstorony-utca, uro 4.
mértéktervezéshez szolgáló utasítással
ingyen küldetik.

AS

debreczeni főoktelepe által
szerveztetés hiányában meg-
nyitott a f. é. január hó 19-ének
napján.

általános hitelszövet-
ési főoktelepe.

VÁLLALTATNAK.

NAGY KAROLY-ház.

Nyílt szó, a debreczeni függetlenségi és 48-as párt összes tagjaihoz.

Egy ígéret, melyet nem én tettem,
és nem a pártnak mostani intéző-bizottsága
tett, az adott becsületesség erejével kötele-
zett. De ha azon ígéret soha nem tételtett
volna is, a cselekedő-utcai lelkesítő állomás
elnyerésére, minden tekintetben érdemesnek
és méltónak tartottuk és tartjuk n. t.
Somogyi Pál urat, kinek neve körül
ezért sorakoztunk. Szavazataink által meg-
tisztelni akarjuk őt, ki egyházunk köz-
igazgatási ügyeinek szolgálatában mara-
dandó érdemeket szerzett. Meggyőződésünk
szerint az új-templomnak méltán lett volna
első lelkesítője azon férfiu, aki azon templom-
nok felépítésére folyamán, oly sokat küz-
dött és oly fáradhatatlan buzgósággal
munkálkodott. Szavazati jogunk alapján,
az egyházi törvények által előírt korlátok
között, ezért küzdöttünk megválasztására.
Azonban a beadott szavazatok többsé-
ge által, n. t. Dicsőfi József ur vá-
lasztott meg. Miat az önkormányzatnak
nemcsak jogalért küzd, de egyszersmind
kötelességeit is mindenkor tisztelő egyhá-
ztagok, kövesük n. t. Somogyi Pál ur
példáját, ki örömmel nyert értesülésem
szerint, a történetekben megnyugodott. És
azon indokból, mert mi a n. t. Dicsőfi
József ur érdemeit is mindenkor elismer-
tük és elismerjük, ne keressük, hogy az
egyházi törvények ridog betűi szerint, va-
jon elég tételt-e mindenkor és minde-
nekben az azon törvények által előírt for-
mai kellékeknek? hanem a megtörtént vá-
lasztást részünkről befejezetnek tekintve,
egy szívvel és lélekkel törekedünk szerez-
tett egyházunk közjavának buzgó munká-
lásán s a folyamatban levő szervezkedés-
nek tovább fejlesztésén.

Mi engemet illet, nekem legföltet-
tebb kincsem volt és leend életemben,
a hit, az elv, és a becsület. E három
legdrágább kincset megőrizni, Isten erőt
adott ez ideig; s remélem adni fog to-
vábbra is. Mint mindenki ellen, ki köz-
pályára lépve a küzdők sorában foglal
helyet, úgy ellenem is intéztetett már,
más alkalommal is támadás. A rágal-
mazó beszédek ellen paizsom volt a
tisztaság és épen ezért nyugodt lelkiismer-
et; a hírlapi és más támadások ellen,
erős véd-váram volt a törvény, mely-
nek egyetlen szakaszát sem sértettem
meg soha. Most is igazságszolgáltatást a
törvénytől kértem és nyugodtan várom
ítéletét. Csak azt kérem mindenkitől,
hogy cselekedjék hasonlóan, s várja be
nyugodtan, helybeli legfőbb erkölcsi bi-
roságunk itéletét s azon itéletből hiszem,
hogy minden nyilvánvaló leend.

Ha pedig egyesek a lezajlott küz-
delmet, netalán feihasználni akarják oly
célból, hogy a debreczeni függetlenségi
és 48-as párt egységét megzavarják:
vegyék tudomásul az illetők, hogy ezen
párt oly magasztos elveken áll, mely
elveket, a személyekért vagy személyek
ellen folytatott küzdelmek nem érint-
hetnek. Ki e pártnak meggyőződése szer-
int igaz tagja, az a lezajlott küzdelem
után, ismét sorakozni fog tovább küz-
deni azon elvekről, melyek több mint
három évszázadnak viharait, sokszor
elárultatva, többször letiportatva, de is-
mét és ismét új életre kelve kiállottak;
s melyek ha lassanként is, de folytono-
san közelednek a diadal felé, s csak ak-
kor halhatnak ki, ha e haza, Magyar-
hon lenni megszűnend. Ezen magasztos
elvek tömörítésék most is a lezajlott ese-
mények után a párt tagjait, jól tudván
közüllünk mindenki, hogy az átvihar-
zott küzdelemben politikai elvekről szó-
alaposan nem is lehetett. Ekként tömör-
ítelve várjuk nyugodtan a fejlődő ese-

ményeket, nem feledve sz. könyvtünk
szavát: „Ha Isten velünk, kicsoda el-
lenünk?”
Debreczen, 1890. jan. 20.
Kiss Albert.

— Országgyűlés. A képviselőház ülése
január 18-án. A honvédelmi tárca általános
vitája a szombati napon sem nyert befejezést.
A vitát báró Kaas Ivor kezde, felvetvén
az erődítések kérdését, s igen jelentékeny ér-
vekkel bizonyította azt, hogy az erődítési mun-
kálatokban Erdélynek nem szabad az utolsó
sorban maradnia. Báró Kaas Ivor után fel-
szóltak Orbán Balázs és Tóth Ernő;
előbbi az ő szokott erőteljes modorában, utóbbi
pedig a függetlenségi párt álláspontjából fej-
tegetve a katonai kérdésekkel kapcsolatos köz-
jogi kérdéseket. Utánuk felszólt báró Fe-
jérváry honvédelmi miniszter és röviden
felelt az egyes szónokoknak. A honvédelmi
miniszter élces modorban beszélt most is, de
minden provokációt tapintatosan került. Be-
széde minden kényes kérdés elől kitért, s a
magyar katonai akadémiát egy általános frázis
kiséretében utasította vissza. Utolsó szónok
Nagy István volt, a ki nagy gondal és
ügyességgel egy formális ráolvasást tartott a
miniszterelnökre, a honvédelmi miniszterre
és Pulszky Ágostra, multban tett s a jelen-
legi álláspontjukat megczafáló nyilatkozataikból.
Az idézetek valamennyien igen frappánsak és
sikerültek voltak; s az ellenzék nagy ked-
veléssel hallgatta azokat. Nagy István beszéde,
melynek komoly fejtegetései is figyelmet ér-
bresztettek, zajos tetszéssel találkozott. Czirer
Ákos, Münnich Aurél, Perczel Miklós
és Pulszky Ágost személyes kérdésben
szóltak fel.

E. M. K. E.

Debreczen, jan. 20.
Az erdélyi magyar közművelődési egyesít
debreczeni és hajdumegyei fiókja tegnap d. e.
megalakult. A megalakulás oly imponáns volt,
mely teljesen illet Debreczen jó hírvezéhez.
A kezdet jól indult. Ha a fiók-egylet műkö-
dése olyan lesz, a minővel a kezdet biztat,
akkor a debreczeni és hajdumegyei fiók lesz
az E. M. K. E. leghatalmasabb fiók-egylete.
Debreczen város közönségének minden rétege
átértette az E. M. K. E. feladatát és célját.
Ennek köszönhető azon nagy mérvű érdeklő-
dés, melyet a közönség tanusított. Különösen
a közgyűlés volt komoly és méltóságos han-
gulatu. Debreczen város közönsége ezuttal is
bebizonyította azt, hogy minden nemzeti ügyért
elkesül. Az ünnepélyek lefolyásáról a követ-
kezőkben értesítjük olvasóinkat.

A fogadtatás.

A falragaszokon is felhívott nagy közön-
ség, a lelkesedés látható jelei mellett gyüle-
kezett szombaton d. u. 2 órakor a város háza
elő, hogy 1/3-kor már meglepően nagy
számúvá vált a tömeg, mely érdeklő várta a
zászlókkal érkező egyesületeket.
3 órakor megindult a szép menet a vas-
uti indóházhoz.
Elő a 48/49-diki 13 ág hónap ment
egyenruhában, a dícsőség narjától egykor be-
ragyogott, most már foszlányos zászlóik alatt.
Őket követte a városi dalárda teljes létszám-
mal a koszorús zászlóval. Nyomban jöttek —
egyesületi zászlóik alatt — a torna egylet,
az „Iparos kör” a „függetlenségi kör” az
„Iparos ifjak önképző és betegsegélyező egye-
sülete”, és ezek után a „csizmadia ifjuság”,
— a kiket hozzávetőleg 8—900 egyén kö-
vetett.

A vasutnál már sokkal nagyobb tömeg
várakozott, úgy hogy az érkezőket legalább
3—4000 ember üdvözölhette.
Csakhamar jött a polgármester a város
diszes ötos fogaton, a főispán saját hintóján s
több magán és városi fogat.

A vasuti perronon foglaltak állást a hi-
vatalos egyének, a hivatalosan megjelent egye-
sületek s több városi kitűnőség. Az egyesü-
leteknek elnökei, tisztviselői csaknem teljes
számmal voltak jelen s e tekintetben a da-
lárdán kívül, a függetlenségi és az iparoskör
említettök fel.

Ott voltak különben még: Simonyi Sá-
muel kir. tanácsos, Nemes Kálmán, Nánassy
Ferencz, Sesztina Lajos, dr. Király Ferencz,
Zádor Lajos, Kertész János, Csutak Kálmán,
O. Végh János, dr. Kocsár Gábor, Ferenczy
Elek, a városi és megyei tisztviselők több ki-
váló tagja.

A readet: Beer Kálmán ker. kapitány
tartotta fent példás tapintattal.

A rendes időre pontosan beérkezett vo-
natot lelkes éljennel üdvözölte a közönség s
szívesen üdvözöl hangok közt léptek ki a vo-
nat egyik szalon kocsiából a várva várt ked-
ves vendégek.

Legelőbb Horváth Gyula, az Emke
alelnöke lépett ki, s utána a többiek.
Simonyi Imre kir. tanácsos, pol-
gármester levett kalappal állt az érkezettek
elő s lelkesült szavakban üdvözölte őket.

Elmondá — rövid, de igen tapintatos
összeállított — beszédeben, hogy mily kiváló
örömmel várta és fogadja e város közönsége
az Emke küldötteit, kik a legszentebb czé-
u egyesület magasztos céljainak megvalósítása
érdekeben keresték föl városunkat.

Elismerőleg szól az EMKE. működésé-
ről, a szives jó indulatról, melylyel Debrec-
zenben mindenki törekszik az Emke-t pár-
tolni s szívből kívánja, hogy az „Emke” nek
egy jelen levő, mint a többi lelkes munká-
sait, magasztos törekvéseiknek megvalósítba-
tása érdekében a gondviselők sokáig éltesse.

A lelkes éljenzéssel gyakran megszakít-
tott beszéd után kitört viharos éljenzés csak
akkor csillapodott le, midőn Horváth
Gyula alelnök szólni kezdett.

Megköszönte a nem várt szívesen fo-
gadattatást.
Ök — egymond — segélyt kértek Deb-
reczentől a nagy munkához s Debreczen nem
csak segítséget adott, de barátai jobb-
ját is nyújtja a nagy munka férfiai felé, kik
eljöttek e jobbót halás szízzel megszeríteni.

Köszöni, hogy Debreczen sokat akar
tenni az „Emke” érdekében, de kijelenti, hogy
minden, mit az Emkének áldoznak, a haza,
az édes magyar haza és annak nemzetiségéért
és nyelveért van áldozva.

A lelkes éljenzéssel kísért beszéd után
a bemutatások következtek.

Az erdélyi küldöttség Debreczenbe érke-
zett tagjai a következők: Horváth Gyula
orsz. gyűl. képviselő, az E. M. K. E. alelnöke,
Kénesi Sándor József kir. közjegyző (nem
az E. M. K. E. titkára) Déváró, Merze
Lajos, az E. M. K. E. főpénztárnoka, Bar-
csa y Domokos birtokos, főrendiházi tag, gf.
Bethlen Bálint birtokos, igazgató vá-
lasztmányi tag, Horváth Béla árvászéki elnök,
igazgató választmányi tag, Szterényi Józ-
sef erdélyrészi m. kir. iparfelügyelő, az E.
M. K. E. központi jegyző, Fehérváry
Jenő, az E. M. K. E. alapító tagja, Dr.
Pulszky Károly orsz. gyűl. képviselő, az
E. M. K. E. alapító tagja, gf. Kornis Vik-
tor birtokos, az E. M. K. E. Szolnok-Doboka-
megyei választmányának elnöke, Bekics
Gusztáv orsz. gyűl. képviselő, igazgató vá-
lasztmányi tag, Tarnóczy Gusztáv orsz. gyűl.
képviselő, igazgató választmányi tag és Ra-
dóthi Dező az E. M. K. E. levéltárnoka.

A főispán Horváth Gyulával foglalt he-
lyet a város dísz-fogatán, s mindnyájan egye-
nesen a „Bika” szállóhoz hajtottak. A lovak
lépésben mentek az egyesületek után s a hol
a menet elvonult, szívesen üdvözölte őket
a nép s a házak ablakaiból néző közönség.

A vendégek a „Bika”-ban elfoglalták a
számokra előre kijelölt szobákat.

A színházi díszelőadás.

Az Emke küldöttségének fényes fogadá-
sa folytatását találta a színházban, hol ez
alkalommal a küldöttek tiszteletére dísz elő-
adás tartott, melynek kétszerez dísz köl-
csönözött azon körülmény, hogy ezen estén
tartá negyedik vendégfellejtét a nemzeti
színház kitűnő tagja, hazánk művészténeik
fényes csillaga P. Márkus Emilia asszony.

Blumenthal Oszkárnak „Egy csepp mé-
reg” című színműnek jelzett darabja került
színpadra, melyben a vigjátéki elem ugyan a tul-
nyomó, de azért elég unalmas, sőt a magyar
izlésre nézve igen kiálthatatlannak mondható;
mindazáltal a közönség lelkes hangulatát még
ez sem csökkentette s P. Márkus Emilia mű-
vészi játéka felett gyakorta felriadt a szűnni
nem akaró tetszés zaj, s az Emke küldöttei-
nek is bőven kijutott a lelkes éljenzéskből.

Örömmel kónsultáljuk, hogy P. Márkus
Emilia asszony többé nem vendége színpa-
dunknak, mert a közönség magának fogadta.
Ily rohamos hódítás csak az ő művészi ihlete
és genialitása volt képes végbe vinni: egy
előleg ridegnek mondható közönség jégkőzönvét
megtörni, felolvasztani a művészet egéző nap-
sugarával; meghódítani azt annyira, hogy
elragadtatással minden percében a legeklatán-
sabb tetszés-nyilvánításokkal jelezze.

A színház a felemelt daczára
szufolással telve volt; P. Márkus Emilia meg-
jelenésekor perczekig tartó taps és éljen hang-
zolt fel, csokrok és egy igen díszes babér-
és palma lombokkal ékes koszorú repülték lábai-
hoz; ezen utóbbi feltűnően gyönyörű koszorú

kék selyem szalagján a következő felirat
diszlett:
Egyik szalagon: „Nóra. Iza. Francine.”
Másik szalagon: „Egy föllekesült társaság.”
Ennek történetét különben alább közöljük.

Az előadás általában igen jó volt. Szí-
néseink jobb ügzhöz méltó buzgalommal igye-
keztek ábrázolni azt a jellemet, a mit az ál-
talok személyesített német beamerkekben a
bureaukratikus systema még meghagyott.

Teljes elismerés illeti S o m l o t, ki
Lóthár szerepében művészi precizitással tűn-
tette elénk a Meistó-szellemű arszánt, kinek
lelkében azonban az elrejtett nem eszűlet
felül kerekedett a női méltóság magasztos
alakja láttára. Pompás volt B a l a s s a a l a-
kítására Brendel szerepében; a könnyűvérű,
szellemes jó fiu alakja minden előnyös tulaj-
donságaival előtűnt a háttérben s a re-
p e s i k e r ű l t k i a k m a z a s a k ö-
z ö n s e g e t g y a k o r i t a p s r a g a d t a .
P a l o t a y P i r o k s a v e t e l e n l i k e d v e s , P é-
c s i a n a i v l á j d i n á n t s z e r e p e b e n i g e n ü g y e s
v o l t . — P ü s p ö k i a z ö r e g n e m e t m i-
n i s t e r t j ö l á b r á z o l t a . M o l n á r u j a b b b i-
z o n y s á g a t a d t a , h o g y ő s z a l o n - s z i n e s z n e k i s a
l e g k i t ű n ő b b .

Fényalakja azonban az egész előadásnak
ki volt volna más, mint M á r k u s E m i l i a ?
Övé volt a legfrenetikusabb tapsvihár, az el-
ismerés és csodálat legzajosabb kifejezése. —
Művésznő volt e szerepben is minden ízében.
Nem csoda, ha ezen estén is több mint 20-or
hívta a lámápak elé a fellekesült elragadott
közönség.

III. Üsmékedési estély.

Az E. M. K. E. kolozsvári központi kül-
dötteinek tiszteletére rendezett ünnepélye-
sek sorában kellett volna helyet foglalnia a
„Bika” étteremben szombaton rendezett ü-
smékedési estélynek is.

Fényesen sikerült is azon derék dalár-
dánk diadalmas éneke, óriási lelkesedést kel-
tett a köztünk időző P. Márkus Emilia meg-
jelenése s viharos tetszést aratott a v e n d e-
g e k n e m e g p o h á r p o h á r k ö z s z ű n t ö j e .
De csak maradjunk ma a kronikások s ne gyul-
jón ez ünnepe örömjárába semmi dissonantia.
Majd mikor egészen magunk közt leszünk,
nem fogjuk azt elhallgatni, a mit elmondani
kötelességünk.

Tehát már az üsmékedési estélyen is ott
volt Debreczen egész intelligentiája s én azt
hiszem, hogy voltak a kik igen jól mulattak.
A dalegylet pedig mindenkit magával ragadt
ritka műelvezetést nyújtó s igazi kedvvel elő-
adott énekeivel.

De hogy is ne lett volna derék dalno-
kainknak jó kedve, mikor a mai est s a hol-
napi nagy nap örömeiben az oroszlan rész az
övék.

Meg is ragadta ezt az alkalmat Horváth
Gyula, hogy ékes felköszöntőben éltesse a deb-
dalárdát, a kik az E. M. K. E. nagy ünnepe-
nek a magvait Debreczen termékeny talajában
elhintették.

A második toastra elmondhatjuk, hogy
az — sensatit kellett. Bekics Gusztáv
mondta azt, ugyanaz a B. G. a ki a „Nemzet”
csütörtöki vezércikkét írta. Sajnákozva val-
lotta be, hogy még nem volt Debreczenben,
a mit oly nagy mulasztásnak tart, hogy szer-
inte a közelget minden embernek el kellene
ide jönni, látni, hogy mily kifejtett civilizá-
ciót találhatni Debreczenben, látni hogy van
nagy magyar város, melyben az európai fej-
lődés minden eleme együtt található és örül-
ni, hogy van egy város, a mely nem k é r ,
hanem csak ad.

Horváth Gyula második felszólalása
az e közben férje Pulszky Károly kíséretében
megérkezett bájos művésznő: Márkus Emiliát
illette, költői nyelven emelven ki, hogy
jó jelnek tekinthető, mikép a debreczeni fiók
megalakulásának előestéjén a magyar művészet
e nemtője közöttünk megjelent. B a r c s a y
Domokos emelt poharat gr. D e g e n f e l d
József főispánra, Pulszky Károly Rásó
Gyula alispánra tritette poharát. Bekics G.
Horváth Gyulát, Rásó Gyula az ifju főurakat,
az ifju Péchy Kálmán pedig a jövő nemzedé-
ket éltetik. Rác Károly muzsikája, a dalárda
éneke s Fehér Herman érmelléki bora mel-
lett jóval éjfélutánig együtt maradtak a
társaság tagjai, lehet hogy ha még sokáig
együtt maradtak volna, talán meg is ismer-
kedtek volna.

IV. A közgyűlés.

Az erdélyi magyar-közművelődési-egylet
debreczeni és hajdumegyei fiók-választmányá-
nak alakul közgyűlése tegnap d. e. 11 óra-
kor tartott meg a város háza nagy tanács-
teremben, mely szufolással megtelt közönséggel,
melynek sorában városunk társadalmának min-

dij:
Négy letűrt oldal 6 kr.
Nyolc letűrt oldal 10 kr.
Tíz letűrt oldal 12 kr.
Tizenkét letűrt oldal 14 kr.
Tizenöt letűrt oldal 16 kr.
Hétfelétől minden külön be-
jelentéssel 20 kr.
Hirdetési díj a feliratok magában
foglaló időtartamig 50 krajczár.
Nyilatkozat: ha valaki köz-
leményét a debreczeni és vidéki
függetlenségi párt közlönyében
közli, annak a szerkesztőnek
nem felelőse a tartalmáért.
Köziratok vissza nem
adandók.

mint a
up utol-
fogják
ni nagy

berbia.
köt a
ittatni,
ságnak.
ténylog
gyvívó

Belg-
ogy a
el fog
a két
yszerű
l t o-
szelb
érbu-
lapon
st fel
téből
rony
nyelvi
jel-
pa-
10-án
l. —
leg-
t hó
é l-
szef,
fel-
írva
o m
pok
lia-
ki;
a hai
sra
en-
zár-
ak-
it-
a n-
tát
gr-
fa-
ta-
e-
ó k-
l-

leg-
t hó
é l-
szef,
fel-
írva
o m
pok
lia-
ki;
a hai
sra
en-
zár-
ak-
it-
a n-
tát
gr-
fa-
ta-
e-
ó k-
l-

arra, hogy erdélyi vendégeink másik primadonnákat: Kópcsay Juliskát is megismerjék. Ugy ő, mint az elragadó megjelenését S o m l ó n é z ajos tapoktat arattak. Erdélyi vendégeink láttak tehát színházunkban drámát, népszínművet és operettet s megvagyunk róla győződve, hogy a debreczeni színházról kedvező véleményt alkottak maguknak.

Végül a dalárda Rieger „Bucsú-dal”-át („Bérczről visszanez a vándor”) adta elő s a sikerült színházi estét szép néma-képlet zárta be: az erdélyi nemzetiségek fogtak testvérkezbe s fölélj Hungária alakja (Lászyne) áldólag terjesztette ki kezét.

A néma-képlet tartama alatt a dalárda Kőlcsey-hymnusát énekelte s a meghatótt közönség lelke melyében szintén ezen óhajjal távozott a színházról:

„Isten áldd meg a magyart!”

VII.

Az Emke bája.

Az ideai elite bálók közt eddigelé a legsikerültebb, az Emke javára rendezett táncmulatság tegnap folyt le a Bikában. Mindjárt előre becsáthatom, hogy az eddigelé rendezett eltebbelők között legsikerültebb volt, mind erkölcsileg, mind anyagilag. Influenza ő nagysága tegnap teljesen átengedte a tért Carnavál hercege ő Fenségének s ezzel a nemes tettevel tanúbizonyságot adott a cultura iránti sympthiájának. Rögóta fogadott a Bika szaloda diszterme faai közé oly fényes, válogatott közönséget, mint tegnap este. Az Emke a bálterem sima parquetjén jött, látott s győzött. A páholyok mind telveék a parterre zsúfolóság, teljes fesztelenség, páratlan jókedv: ez volt a tegnapi Emke bál signaturája.

Tíz órakor, a színházi díszelődés véget értével érkeztek meg kedves vendégeink s Bethlen Mikó Róza grófné, a balrendező bizottság elnöke, Horváth Gyula orsz. képviselő, az Emke alelnöke karján lépett a bálterembe, követe az Emke választmányának képviselői: Bethlen Bálint gróf, Barcsay Domokos, Bekits Gusztáv orsz. képviselő, Kornis Viktor gróf, Hory Béla urak által, kiknek mindegyike egy-egy rendező bizottsági hölgyet vezetett karján. — A vendégek megrögzötve, kiket a Rákóczy indulóval fogadott a rendező bizottság: kezdetét vette a tánc, Rác Károly rántotta a csárdást, s a tánc oly animóval indult meg, hogy már az első csárdásnál vége-hossza nem akart lenni az új táncnak. Az első négyest 46 pár táncolta.

Jelen voltak a mulatságon városunk notabilitásai teljes számmal. Ott láttuk: Dégenfeld József gróf főispán, Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Kassai Farkas D. vezérőrnagy, Czerlién, Krausz, Bobory, Ritter ezredesek, Bíró őrnagy, Boczkó főkapitány, Dr. Sárvas városi-, Dr. Varga Géza megyei főorvos, Karap Mór, Balogh Ferencz főiskolai igazgató stb. urakat. A mulatságon Pulszky Károly orsz. képviselő ur is megjelent, jelenleg színtársulatunknál vendégszereplő nejével, a budapesti nemzeti színház csillagával, Márkus Emiliával.

Szűnetkor a társaság az étterembe vult, hol is a Rác Károly jeles népszerűkara, s a messze földön híres debreczeni dalárda mulattatták. A dalárda több darabot adott elő, a töle megszokott verffel és precizitással. Dalait a közönség frenetikus taps és tetszé-zájjal jutalmazta.

Szűnet után újult erővel fogott hozzá a fiatalság a souper csárdáshoz, melyet csak a még utána következő két négyesre való tekintettel lehetett abbahagyni, de így is csak hosszas kapacitálás után.

Jelen sorok írásakor a napvilág már átszűrődik a lebecsátott rollókön, diadalmas-kodik a gázlángok fényén, de a mulatság még folyvást tart. — A jelen volt hölgyek névsora a következő: Leányok: Bay Mariska, Bay Szeréna, Bekény Anna, Bernáth Flóra, Bernáth Szeréna és Vilma (H.-Pályi), Berger Ilka, Buzás Erzsike, Bosznay Etelka, Czech Nelli és Charlotte, Csanak Irén és Margit, Czégely Ilona, Harsányi Gizella, Kálmánchelyi Irén, Kossuth Paula, Horváth Juliska, Fischer Szeréna, Katz Irén, Matkovics Anna, Péchy Margit, Pongor Juliska, Steinacker Viola, V. Szabó Anna, Osváth Vilma, Sepsy Mariska, Kulcsár Erzsike, Tüdös Erzsike, Thury Erzsike (H.-Szoboszló), Uramovich Margit.

A szónokok: Bay Istvánné, Bay Ferenczné, Bethlen Mikó Róza grófné, Bernáth Istvánné (H. Pályi), Balázs Odónné, Bosznay Istvánné, Bíró őrnagyné, Bíró Józsefné, Bekény Péterné, Buzás Elekné, Berger Henrrikné, id. Csanak Józsefné, ifj. Csanak Józsefné, özv. Csorba Lajosné, Czech Tivadarné, Czégely Ferenczné, Géresi Kálmánné, Horváth Tamásné, Dr. Irinyi Istvánné, Kálmánchelyi Mórné, Kaszanyiczky Endréné, Jó Istvánné, Dr. Kola Jánosné, Matkovics Csiffy Kata, Medve Kálmánné, Nagy Lajosné, Péchy Caiffy Ida, Pulszkyne Márkus Emília, Dr. Sárvas Gyuláné, V. Szabó Jánosné, Szilágyi Károlyné, Kallós Lajosné, Szedlák Józsefné, Szabó Gáborné, Somogyi Imréné, Sepsy Dezsóné, Steinacker Sándorné, Torday Gáborné, Dr. Tüdös Kálmánné, Thury Albertné (H. Szoboszló), Vajsné, Uramovichné, Vágó Andorné, Vereiné Szathmáry Teréz, Dr. Újfalu Józsefné és Zsilóné.

Az erdélyi vendégek részint ma reggel, részint ma délelőn utaztak el. Sok szépet hallottunk és láttunk a tegnapi nap folyamán, de miadéig közt legzebb volt a Nemes Kálmán ur 1000 frtje. Csak igaz az: „Mindem Demosthenesnél — ezében beszél a tett!”

HELYI HIREK.

* A kir. tábla ügyében a „Nemzet” csúf-törtéki cikkére mult számunkban jelzett válaszmű közlendőink halmaza miatt sajnálatunkra holnapki vezércikkünkbe maradt.

* Targyalmaaz miatt, melyet az E. M. K. E. főlk-választmányának megalkotása okozott, szám-szám közleményünk, egy a vidéki levelek, iparos ifjúsági bál tudósítás, s más apróbb és nagyobb cikkeke a holnapki számra maradtak.

* Debreczen mészélete. Nagy Zsigmond, az orsz. mészélete V. kerület vándor tanítója, a kormány megbízásából összejelítési kerületéből a mészélete vonatkozó adatokat s felhívtá városunk hatóságát is, hogy bocásássa rendelkezésére az itteni mészélete állapotát kitüntető adatokat. Ezen ügy elintézésé R a b László v. tanácsnoknak osztatván ki ő, a mészélete egyik kiváló helybeli munkását, H e r c z e g János tanítót bizta meg az adatok összejelítésével, ki ezen munkálatot már máskor is tapintatos szakértelemmel végezte el.

— Hamis könyörödmény gyűjtők Halász J. rendőr tisztviselő jelenléte adta ügyességének. Felült előtte két jól öltözött egyén, kik házról-házra, s boltból-boltba jártak. Igazolásra szólítva fel őket, azok nem tudtak megvagyatni felvilágosítást adni, s így a főkapitány elé vitte őket, hol csakhamar kitűnt, hogy hamis okmányok alapján gyűjtik a könyörödményeket a nádasai leeggett templom javára. Körülből 80 frtot szedtek már össze. A pénz nagy része meg volt nálok. Le lettek tartóztatva.

* Színházi műsor. Jan. 21-én: „N a p é s h o l d.” (Operette). 22-én: „U j h á z i u r.” (Vígjáték). 23-án: „I b o l y a f a l o.” (Vígjáték). 24-én: „S z a t a n i e l” operette elő-készületei miatt szűnet. 25-kén és 26-kán: „S z a t a n i e l.” (Operette-újdonlás).

* Közgyűlés. A gazdák és iparosok hitelszövetkezetének helybeli fiók telepe tegnap d. e. tartotta évi közgyűlését az iparosok helyiségeiben. C s u t a k Kálmán 1848/9-iki ezredes és elnök-igazgató vezetése alatt. A szép számmal egybegyűlt részvényesek előtt fel lett olvasva az évi jelentés, a melyből kitűnt, hogy a mult évi nehéz közzgazdasági viszonyokat megerezte ugyan a fiók-telep és árucsarnoka is, de semmi baj, semmi veszély nem volt, nincs és nem is mutatkozik. Az igaz, hogy a részvényesek nagyon gyöngédnek fizetik az illetekeket, mert ezt alig 150—200 tag teljesíti, míg a többiek hátrányban vannak. A mult évi mérleg a központnak felküldött. A jelentés tudomásul lett véve. C s u t a k Kálmán elnök jelzi, hogy az árucsarnok a fióktelep tulajdona lett és elvételétől fogva, annak ügyei a legnagyobb rendben vannak, de gondolni kell annak teljes felvirágoztatására. Ő mint 75 éves agg nem tudja, hogy mint lehetne képes a felvirágoztatást előmozdítani, ép azért ajánlja, hogy az ügyek élére szakértő igazgató-elnök választassék. Ilyennek tudja K l e k n e r M a n o t, ki már igazgató-sági tag is és a ki régi, kipróbált szakértő kereskedő, ki befektetéssel is fog járulni az árucsarnokhoz. — A részvényesek évre elnök-igazgatónak K l e k n e r M a n o t megválasztják, ki is köszönettel fogadta a választást s ígérte, hogy a telep felvirágoztatása lesz főczéja. A közgyűlés az új elnök óhajával együtt C s u t a k Kálmánt, mint szűnetbeli igazgatót, tovább is óhajta a fiók-telep kötelekeiben megtartani. Az árucsarnok K l e k n e r M a n o 8 nap alatt átveszi. L i p t a y Gábor, a fiók-telep sok érdemet szerzett pénztárnoka, szűnet lemondott, miután nem állhat mindig rendelkezésére elfoglalatai miatt. Ugy ő, mint a volt elnök érdemei jegyzőkönyvileg megörökítettnek s fáradozásaikért köszönet nyilvánított. Ugy C s u t a k K. mint L i p t a y G. megmaradnak igazgatóságai tagoknak. A közgyűlés teljes megnyugvással néz a fiók-telep biztos jövője felé.

* Öngyilkosság. Tegnap este 7 órakor a péterfalvi kúlváros 3147. sz. a. levő N a g y József tulajdonát képező házában: M a k ó István ev. ref. vallású, nőtelen, színai illetésű 26 éves csizmadia mester, szíven lötte magát. A seb föltétlenül halált okozott. Az öngyilkos levelet hagyott hátra, melyben intezkedik vagyonáról. Meghagyta, hogy temetésére ne fordítsanak többet 50—55 forintnál. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

* A szombati koszorú története Antal estéjen történt. Miről beszéltek volna, ha nem Márkus Emiliáról:

— Oh be nagyszerű Nóra volt!
— Milyen fölséges Iza!!
— De milyen Francillon!!!
— Micsoda három szerep ez egy koszoruban!
— Egy koszoruban?! Koszorut neki ezért a három szerepért!
— Igaz! Helyes! Koszorut adjunk!
— S mi legyen a szalagon?
— Mi lenne más: „Nóra.” „Iza.” „Francine” az egyik; a másikon pedig:
— „Egy föllekelült társaság!”
— Helyes! Ugy legyen!!
Es úgy lón.

* Balyu bál. Kedves emlékeim!! Emlékeim gyönyörűi között írom soraimat, s még így is gyöngé tehetésem ecsetelni a balyubál sikerét — Nem tudom kirek köszönjem meg a szerzett élvezetet tulajdonképen, — a háziasszonyoknak, vagy kisasszonyoknak, vagy végre a gondos rendezőségek? — de én úgy értem, hogy mindannyiok iránt lekötöztetve érezhetjük magunkat mi jelenvöltünk. S azt

hiszem az ideai farsangon a mulatságaink között első helyet fogja betölteni siker tekintetében a mulatság — mint rendezés. Hisz hogyne, mikor Jablonczay Kálmánné, Simonffy Gyuláné és Volant Andrásné urók egyforma s fáradságot nem kímélő buzgóssággal sziveskedtek megfelelni háziasszonyi tisztöknek, — s így oroszlan részsel járultak az est sikeréhez — és a kedves házikisasszonyok pedig bájos mosolyaikkal felvidították még a legmozosabb kedélyt is. — A Bika dísztermében 200 teretükü asztal volt telve a konyhaművészet rem keivel, s a Magyarok páratlan zenéje mellett reggeli 6 óráig tartott a tánc, a négyeseket 42—44 pár táncolta. A díszes társaságban jelen voltak: L e á n y o k: Bekény Anna, Berger Ilona, Bernáth Flóra, Buzás Erzsike, Czech Charlotte és Cornelia, Dravetzky Margit, Fehér Mariska, Gaszner Ida, Harsányi Ilona és Gizella, Jablonczay Ilona és Gizella, Kálmánchelyi Irén, Kerek Margit (Kisújszállásról), Király Róza és Juliska, Kis Irén és Bella, Kubai Józsa, Marsaikó Erzsike, Mészáros Pólika, Molcsányi Ilonka, Rázsó Mariska, Simonffy Vilma, Steinacker Viola, Szeghy Juliska (Kis-Pécsről), Szikszay Margit, Tóth Mariska, Trux Ilona, Valtér Berta, Volant Vilma. — U r n o k: Abraham Lászlóné, Barta századosné, Bekényi Péterné, Berger Henrikné, Buzás Elekné, Dr. Czech Tivadarné, Des Combes Henrikné, Dravetzky Mihályné, Fehér Hermanné, Fehér Domokosné özv. Gaszner Pálné, Jablonczay Kálmánné, Kálmánchelyi Mórné, özv. Király Józsefné, özv. Kis Károlyné, Kubay Alajosné, Marsaikó Lászlóné, Mészáros Józsefné, Molcsányi Jánosné, Dr. Palay Miklósné, Rázsó Gyuláné, Dr. Sárvas Gyuláné, Simonffy Gyuláné, Steinacker Sándorné, Szikszay Gyuláné, Szikszay Gáborné, Tóth Mária, Trux Albertné, Valtér Lajosné, Volant Andrásné. — Végül ami a vacsorát illeti, nem hagyhatom említés nélkül azon körülményt, hogy a kedves házi kisasszonyok enni való kacsoi kináltak a valóban enniválókat, — s így csak a rendezőségek jédehetett meg, mivel kettős étvágygyal fogyasztottuk a kináltakat. Szóval elmondhatjuk a régi dicsőre az állandó balyu-mulatságoknak áll magasan s hatalmasan emelkedik ki a többiek között, s reméljük, hogy nem sokáig fog késmi a ritka, s fáradságtalan rendezés, hogy résztelten bennünket ismét egy ilyen kedves mulatságon a viszonlatás örömeiben.

* Szaporodás. Nem csak születés, de beköltözés útján is szaporodott városunk lakossága a mult év folyamala alatt. Így a vidékről bejött kereskedők, iparosok s egyéb foglalkozásuk száma 94-et tett ki, a kik telepedési engedély címén 940 frtot fizettek a város házi pénztárába.

* Légszesz fogyasztás 1889 ben. A mult év folyamala alatt az utcák éjjeli világítására 1.000,145 köbláb gáz használtattat fel, a melyért 14,002 frt és 03 kr fizettetett. A hivatalos helyiségekben 3066 frt és 30 kr ára légszesz fogyott el, s így a gázgyárt csak a városotól 17,063 frt és 33 krt szedett fel. — Ebből december hóban elfogyasztott gázért esk 1998 frt 30 kr.

* Uj ügyvédi iroda. Dr. Moskovics Jenő, tehetséges fiatal ügyvéd városunkbaa — Széchenyi-utczai házában — ügyvédi irodát nyitott.

* Mulató helyek. A város területén a mult évben 154 polgári bormérés, 94 kiven-déglő és kémény volt s ezek után a város rendőri felügyeleti czim fejében 3420 frtot szedte be.

* Lötényesztők figyelmébe. Az ország területén az 1890-ik évi fedezési időnyre létesített fedezett állomásokra kihelyezendő mának szétosztása az egyes mentelep-osztályoknál a következő napokon fog végeztetni u m: Nagy-Körösn jan. 16, Baján jan. 18, Dorozsmán jan. 21, Verseczén jan. 24, Mezőhegyesen jan. 27, Nagy-Atódon jan. 29. Székeshérváron febr. 1, Baján febr. 4, Bábólnán febr. 7-én, Rimaszombatón febr. 11, Eperjessen febr. 14-én, T. Remetén febr. 17, D e b r e c z e n b e n febr. 21, Deesen febr. 16, Homonnán febr. 19, S. Szt.-Györgyön febr. 22.

* Kereskedők és iparosok figyelmébe. A nagyméltóságos kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. é. január 5-én 70038 sz. a. kelt leirata értelmében megengedett, hogy Szatmár vármegye területéhez tartozó Avass-Újváros községben az évenként október hó 19-ét magában foglaló hét hétfőjére eső országos vásár ezenal állandóan az október hó 25-ét magában foglaló hét hétfőjén tartassék meg; miről az érdekeltek közönség ezennel értesítettik Debreczen, 1890. jan. 15. A kereskedelemi és iparkamara.

* Vállalkozók figyelmébe. A m. kir. államvasutat igazgatósága az 1890. évben vonalai részére szükséges folyt vasból készült mozdonykaszák lemezek, — illetve az új daljai talpfa felitő telep részére szükséges telítési anyagok (sósav, horgonyzott jelzőszeg és hornganyhulladék) biztosítása iránt pályázatot hirdettvén, erre oly megjegyzéssel hívjuk fel a vállalkozni óhajtok figyelmét, hogy az idevonatkozó közelebbi szállítási feltételek az alulírott kereskedelmi és iparkamara hivatalában (n. hatvan u. 1445. sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debreczen, 1890. jan. 15. A kereskedelmi és iparkamara.

* Köszönetnyilvánítás. A torna-egylet f. hó 11-én tartott táncmulatságán felülizetést teljesítették: Márton Imre 4 frt, Bekény Péter 3 frt, Örvényi Vilmos, Oláh József, Er-

dódi Miklós, Ríckl Géza, Bészler Károly 2—2 frt, Bészler Lajos, Orsz Sándor, Sinka Sándor, K. Tóth Sándor, Kerékgyártó József, Killler Ede, N. N. 1—1 frt. Együtt 24 frt. — Fogadják érte az egylet nevében halás köszönetemet. Debreczen, 1890. jan. 18. Szűcs Kálmán egyi. pénztárnok.

* Muzem. A mult 1889-dik év egy tekintetben nagyon mostoha volt a főiskolai muzemura névze, a mennyiben a muzemi szolgálatait, a ki nemcsak tisztogató, hanem conservator és praeparator is volt, még február havában beszűntette a gazdasági tanács, azonban az a hó forrás, mely a muzemot eddig is fentartotta és gyarapította, a közönség, s különösen a nemes tanuló ifjúság kegyeletes buzgóssága még mindig nemesen pártolja, s vasárnaponkiut 10—12 óráig, mely időben télen is nyitva szokott tartatni, tömeges látogatósnak örvend. A mult évi ajándékok a következők: 1. Schrierer Károly városi téglá és cserépgyári művezetőtől hat urna, több üveg-gyöngy, egy bronz fibula töredék, néhány csont és üveg-gyöngy töredék. 2. Ferenczi Imre theologiai tanulótól egy ammonites kövület. — 3. Nagy Lajos theologiai tanulótól két nagyfűlt denver. 4. Szikszay S z a b ó László I. o. gymntanulótól egy erdei bagoly. 5. A helybeli más számos társulattól egy 1636-ban készült talpas ezüst kehely. 6. Kis György 4-ik o. gymntanulótól három drb Kossuth bankjegy. 7. Fried Jenő 8-ik o. gymntanulótól 50 drb régi pénz, melyből 43 db ezüst pénz használható volt s 4 drb Kossuth bankjegy. 8. Csánky Kálmán IV-ik o. gymntanulótól egy 1842-ben I. Ferdinánd által kiállított házassági engedély. 9. Szikszay József polgártól egy him páva. 10. Vladár Gábor századostól egy kanári. 11. Sárközy Imre II. o. gymntanulótól egy hegyi pinty, egy nyaktekeres és egy gémpaponya. 12. Fekete István polgártól 3 db régi pénz. 13. L. Nagy Bálint egyháztól egy 5 kros ezüst pénz. 14. Tamásy Juliskától egy veres begyú dalár. 15. Szevcsy Emil IV. o. gymntanulótól 20 db ezüst pénz. — 16. Kovács János kereskedőtől egy szerecsen fejű galamb. — 17. Buzás Lajos IV. o. gymntanulótól egy éneklő rigó és egy fátoly bagoly. 18. Turai Farkastól egy külföldi madár a hollók családjából. 19. Barcza József VI. o. gymntanulótól egy zöldlábu vizityuk. 20. Kovács Adóltól Rhinaches auratus és Anthrax morio. 21. Baróthy József II. o. gymntanulótól 6 darab ásvány. 22. Csóka Sámel VI. o. gymntanulótól egy Ficedula sibilatrix. 23. Kassay Béla 2. o. gymnt. t. egy küllös zenér.

(Folyt. köv.)

Debr. színház.
Holnap, kedden, 1890. január 21-én páros bérletben:
NAP és HOLD.
Operette 3 felvonásban.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
Kiadó: **Kutasi Imre.**

Hirdetmény.

A néh. Scheer Jakab hagyatéki és özv. Scheer Jakabné sz. Kern Emma csődtömegéhez leltározott házi butorok és egyéb háztartási felszerelvényeknek vételi ajánlatok utján leendő értékeitése a csődhitelezői választmány által elhatározotván, közé tesztem, hogy ezen ingóságok a kadas-utczai 1896. sorszámu háznál naponként d. e. 8 órától d. u. 5 óráig megtekinthetők, s hogy a vételi ajánlatok írásban és lezárva f. január hó 31-ig hozzám — Főpiacz, Vecsey ház — benyújtandók.

Az eladni szándékolt ingók leltára nálam szintén megtekinthető.

Dr. Magoss György
ügyvéd, csődtömeggondnok.

